

לידה - היסוד שאי אפשר לחלק

אני אוהבת מילים. פעם חשבתי שהעולם נברא במילה. בגלל שאני אוהבת גם מילים וגם את העולם הלכתי בגיל עשרים ואחת ללמוד ספרות באוניברסיטה.

כל כך נהניתי לשהות בתוך בנייני המילים עד שהחלטתי להמשיך ללימודי תואר שני. העיסוק בשירה וההבנה של העולם הנבנה סביבי ממילים הסבו לי עונג צרוף וחשבתי שכך יראו חיי - קצת קריאה קצת כתיבה ופה ושם ניסיון להבין את העולם שנוצר ביניהן.

הגוף נראה לי חבילה מיותרת ונחותה שאני נמצאת בתוכה. השכל, הידע, הרוח - רוממו אותי והשכלתי להבין שאין ברירה - יש לחיות בתוך גוף, ניתן ליהנות ממנו כשרוצים, אבל השפה היא המיילדת האמיתית של החיים.

הלידה של בתי הבכורה טרפה את הקלפים.
 כמו שקורה לנשים רבות - כל עולמי השתנה.
 המילים כבר לא אותן מילים. החיים כבר לא אותם חיים.
 העולם כבר לא אותו עולם.

משהו קרה לי. השבר, הטלטלה ואולי החיבור העמוק והלא מודע למי שאני, זרקו אותי הרחק הרחק מגילמן - הבניין שבו למדתי, וממכללת עלמא שבה עבדתי. חוויתי את מה שרק בהמשך יכולתי לתת לו מילים: הלידה מביאה את הגוף לקצה ומייתרת את השפה.

שנתיים לאחר מכן הלכתי ללמוד סיעוד כדי להיות ביום מן הימים מיילדת. החיבור הלא מילולי עם הרחם בשעת הלידה פתח לי פתח לעולמות אחרים שלא הכרתי ולא הבנתי, עולמות שבחרתי להיכנס אליהם ולתור אותם. עולמות אלו הם ממלכתו הבלתי מתפשרת של הגוף. ממלכה ששמה ללעג את המילים ואת משמעותן, את מה שנאמר ואת מה שרוצה להיאמר.

הלידה מביאה את הגוף לשיא תפארתו; הוא בא לידי ביטוי בכל תפקודיו: הגבוהים ביותר והנמוכים ביותר. השלד והשרירים עובדים בלי שאנו מכוונות אותם. הסוגרים מתפרעים: אנחנו מקיאות, מפליצות, יוצא לנו קקי. התאים חיים את חייהם העצמאיים בלי קשר אלינו. והרחם - המערה הכי עמוקה שלנו - אמורה לעשות עבודה שגם היא לא תמיד תלויה בנו. הרחם מכילה את כל הזיכרונות שלנו. הרחם, שיש לה יכולת השתנות בלתי גיונית, שמאבדת מעצמה ומתחדשת כל חודש, שמצליחה להכיל ולגדל יצור חי נוסף לנו, אמורה לדאוג בלידה שהוא יצא מאיתנו, יפרד מאיתנו, ויחל את חייו העצמאיים.

במהלך השנים שבהן אני מיילדת נשים, תינוקות ואת עצמי, למדתי המון על הגוף – גם מהתבוננות אבל בעיקר מתוך חוויית הנוכחות בלידה.

כשאת מתבוננת על לידה טבעית, קשה לך לדעת מה גורם לגוף להתנהג כפי שהוא – מעבר לכללים הפיזיולוגיים הרגילים והמשותפים לכל הנשים.

מה משפיע עליו? האם זה המיינד, חוויות ילדות שצורכות בתאים, אירועים מגלגול אחר?

לידה היא יסוד שלא מתחלק, המורכב מעיסה של מילים וגוף: עיסה או דייסה של גוף נשמה, נפש ורוח – לאחר בישול או התפחה.

התערובת הזאת מאוחדת כפי שלא היתה ולא תהיה מחוץ ללידה ואולי, לאחר מכן, כבר לא ניתן לקבל "בחזרה" את המרכיבים המקוריים; הפירוק הזה לרכיבים – "מיינד", "גוף", "סיבות ומסובכים" – נראה לאחר הלידה לא אפשרי.

שנים שקעתי בממלכת הגוף. אבל אחרי נתק ארוך, כמעט סלידה ממילים ואולי אף זלזול בשפה כיוצרת ובוראת עולמות, התחלתי לחוש געגוע. משהו היה לי חסר.

המילים חזרו אלי. בשקט, בדרכים צדדיות, בלי צלצולים ותרועות.

לאט לאט הבנתי ששני החלקים שבי – המילים והגוף – יכולים להתאחד. כך אני יכולה לבוא לידי ביטוי במלואי בפני עצמי ובפני העולם. לא להעדיף צד אחד, לא להתעלם מצד אחר. האהבה והתשוקה למילים יכולות לנוח בשקט לצד האהבה והתשוקה לגוף. אחד לא צריך להסתתר מהשני ואני לא צריכה לבחור.

הכתיבה על הגוף יוצרת בתוכי מרחב חדש. המילים מהוות עבורי גשר לעולם שבו נתקרב שוב אל הלידה. אני מקווה שהתנועה החדשה שנוצרה בשנים האחרונות בישראל תצליח לנער מציאות רדומה ומנותקת שבה הלידה הפכה לטכנית, אנחנו כנשים שכחנו את הידע שלנו, והמילים שלנו הפכו קרות ועייפות.

העוברים שלנו, ששוכבים ברחם עם ידע בגוף ומילים לא נאמרות, מחכים לפגוש אותנו בעת היציאה אל העולם ערות ואחרות.

